

AUTTIN KALATIE

HISTORIAA JA VAIHEITA

1. Pirttikoski

Voimalaitos rakennettiin 50-luvulla ja se valmistui 1959. Kemijoen uoma siirrettiin tunneliin. Auttin kylän kohdalle jäi vain kuiva uoma, jonka kautta virtasi Auttijoen vesi, alimmillaan vain 1 m³/s. Uoman yli rakennettiin silta 1974 ja kauneuspato 198??

2. Tehonnosto

Pirttikosken tehonnoston toimenpiteet suoritettiin vv. 2006-20???. Osakaskunta haki kompensaaiona kalatien rakentamista. Perusteena mm. kauneusaltaan kalakannan uusiutumisen huonontuminen, koska yläpuolinen vaihtuvuus vähenee ohijuoksutusten vähetessä. Alapuolinen uusiutuminenhan on jo estynyt kauneuspadon vuoksi.

3. Tehonnoston kompensatiot

Kemijoki Oy laati kalatiestä alustavat suunnitelmat. Kustannus-hyöty vertailu: .kustannukset 80 000 €, liian kallis. Kompensaaiona saatiin rakenteita sekä vuosittainen tuki kalataloudellisiin ja moninaiskäytön tarkoituksiin.

4. Hankkeen uudelleenherätys

Osakaskunta piti suunnitelmia liian rankkoina. Nouseehan ylös yrittäviä kaloja jo nyt aivan padon alle vanhaa sivu-uoma käyttäen. Hoitokunta teki Tutustumismatkat Kostonjärvelle, Isohaaraan ja Ouluun ja päätti herättää hankkeen toden teolla.

5. Neuvotteluvaiheet

Suunnitteluvaiheen neuvotteluita pidettiin 10, Ensin Kemijoki Oy-vesi- ja patoalueen lupa, myös myötävaikuttaminen, Ely-keskus periaatteellinen toteutuskelpoisuus ja hankkeen etenemistapa, v. 2013 alussa Ely-keskukselta ehdollinen päätös, koska kalatie ei kuulu virtavesien kunnostusohjelmaan ja sillä on vain paikallista merkitystä. Maastokatselmuksessa kesällä 2013 todettiin kalatien toteutuksen olevan helpohko käyttäen luonnonuomaa.

6. Suunnittelu

Osakaskunta päätti syksyllä 2013 viedä suunnittelua eteenpäin omilla kustannuksilla: Tarjouspyynnöt jaettiin kolmeen osaan, tekninen yleissuunnitelma kustannusarvioineen, ALVI:n anomus ja rakennussuunnitelmat. Suunnittelun loppuvaiheessa tuli ilmi tarve suunnitella kalatie siten, että kaikki kalalajit

(myös mätisiika) voivat sitä nousta. Tämä aiheutti kynnyksen korkeuden putoamisen 18 cm:iin. Alun perin lähdettiin 30cm, suunnitelmat laadittiin 23 cm:n mukaan. Setti aukot mahdollistavat mitoitusvirtaaman säädön joko 0,5 tai 1 m³/s.

7.Muutokset

Kynnyskorkeuden muuttuminen aiheutti uoman pituuden kasvattamisen ja siten linjauksen muutoksen, Osakaskunta tilasi muutossuunnitelmat ja kustannusarvion tarkistuksen loppukesästä 2014.

8.Lupahakemus, yhteistyösopimukset Ennen lupahakemuksen jättöä hankittiin Ely-keskukselta lausunto sekä rahoituspäätös. Kemijoki Oy:n kanssa sovittiin kompensatiovarojen aikaistamisesta. Varsinainen avustus maksetaan lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi ja kun osakaskunta on päättänyt rakentaa kalatien.

9.Nykytilanne

Lopullinen suunnitelma, lupatilanne. Rahoitus varsinaiseen rakentamiseen on sovittu AVI-suunnitelmien perusteella. Kustannukset nousevat kuitenkin ja Osakaskunta joutuu työn aikaiseen ja myöhempäänkin lainarahoitukseen. Neuvottelut käydään päärahoittajien kanssa. Myös muut, pienemmät rahoituslähteet käydään läpi.

10.Toteutus

Valmistelevat työt syksy 2014, Kokonais- tai osaurakointi kesä 2015.

Hyöty kalatiestä ei ole vain paikallinen parantaen Auttijoen ja Auttin Jyrhämän kalataloudellista ja moninaiskäyttöarvoa, vaan antaa Kemijoen taimen- ja harjuskannalle sopivan lisääntymisalueen. Kalatie toimisi myös osana Keski-Kemijoen vaelluskalojen merellistä yhteyttä.

Osakaskunta on käyttänyt omia ja jakokunnan varoja jo n. 25 000 €.

Esitettävät kuvat:

- 1.** Ilmakuva Pirttikoski
- 4.** Valokuvat
- 9.** Lopullinen suunnitelma, kartta ja pituusleikkaus

